

Notat

Frå:

Meline Heimdal Haugland

Framlegg til Vedtekter for kulturfond

Saknr/Journalnr

23/889/23/11193//MEHH

Arkivkode

FE-453

Dato:

01.11.2023

Oppsummering:

Med bakgrunn i ei sak til kommunestyre om auka økonomisk støtte til frivillige lag og organisasjonar i samband med koronapandemien vedtok kommunestyret å sette av kr. 1 000 000 til kommunalt kulturfond. Rådmann fekk i oppgåve å kome med forslag til vedtekter for kulturfond, der det mellom anna vert gitt aksept for at kulturhus/ungdomshus kan søke tilskot til investeringstiltak.

Rådmannen rår følgjande løysning med då dele opp fondet, og vedlagte *Vedtekter for kulturfond*:

- Kr. 500 000 vert sett av til kulturfond for å supplere den årlege ordninga *Kulturmidlar* ved særskilt gode eller naudsynte tiltak, samt løyvingar som vert gjort etter vedtak om *Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot*.
- Kr. 500 000 går til ei midlertidig og snarleg ordning kor 1) frivillige lag og organisasjonar, grupper og institusjonar som driv kultur- og fritidsarbeid i Samnanger kommune kan søka støtte til konkrete utgifter som dei ikkje har høve til å dekke grunna økonomiske ringverknader av koronapandemien, og 2) eigarar av kulturhus/ungdomshus kan søke om støtte til investeringstiltak

Dokument som ikkje er vedlagt:

KS-vedtak 024/2023 Auka økonomisk støtte til lag og organisasjonar

KS-vedtak 051/2023 Godkjenning av rekneskap Samnanger kommune 2022

Vedtekter for bruk av konsesjonsmidlar i Samnanger kommune (Vilt- og fiskefondet)

Retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak

Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot

Søknader og vedtak om løyvingar

Tilskot til lokale kulturbygg: [Anleggsregisteret.no](https://anleggsregisteret.no)

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Til kommunestyret 09.03.23 la rådmann fram ei sak om auka økonomisk støtte til lag og organisasjonar. Bakgrunn for saka var ein søknad frå Samnanger skulemusikklag om kr. 100 000 til å dekke inntektsfråfall i samband med koronapandemien. For å sikra at alle frivillige lag blir likebehandla frå kommunen si side, tilrådde rådmannen at ei eventuell ekstraløyving gjeve til lag og

organisasjonar har ein felles søknadsdato, enten som ei midlertidig støtteordning eller via kulturmidlane.

Følgjande vart vedtatt:

Samnanger kommune vedtek å sjå på moglege løysingar for å auka den økonomiske støtta til lag og organisasjonar. Dette kan gjerast enten i rekneskapsaka for 2022, som skal til behandling i juni 2023, eller i budsjettprosessen for 2024 (KS-024/2023).

I sak 051/2023 *Godkjenning av rekneskap Samnanger kommune 2022* gjorde kommunestyret vedtak om å løyve kr. 1 000 000 til kommunalt kulturfond finansiert av disposisjonsfondet.

Som verbalpunkt i vedtaket vart det bedt om at rådmannen kjem attende i kommunestyret hausten 2023 med forslag til vedtekter for kulturfond, der det mellom anna vert gitt aksept for at kulturhus/ungdomshus kan søke om støtte til investeringstiltak.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Framlegg til vedtekter for kulturfond vert vurdert med særskilt omsyn til gjeldande kommunale retningslinjer for kulturmidlar og Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot, samt den nasjonale ordninga for spelemidlar kor ein kan søka om større summar til tilskot til lokale kulturbygg.

Dei kommunale vedtektene for bruk av konsesjonsmidlar (Vilt- og fiskefondet) og retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak, og den nasjonale ordninga for spelemidlar kor ein kan søka om større summar til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (ordinære anlegg og nærmiljøanlegg) er òg tatt med i betraktning.

Faktagrunnlag:

Samnanger kommune ved eining for kultur forvaltar i dag tre ulike tilskotsordningar med årleg tildeling. Kvar ordning har ein avgrensa sum til fordeling.

Kulturmidlar:

Ordninga gjer driftstilskot til lag og organisasjonar, tilskot til tilskipingar, tilskot til kulturminne. Personar, organisasjonar, lag/foreiningar, grupper og institusjonar som driv kultur- og fritidsarbeid i Samnanger kommune kan søka. I kulturbudsjettet er det sett av kr. 225 000 i året til ordninga. I retningslinjene vert det også vist til høve for å søka tilskot til lokale kulturbygg og tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet frå den nasjonale ordninga om spelemidlar. Ordninga vert handsama som delegert sak.

Frå Kulturmidlar vert det hovudsakleg søkt om driftstilskot til lag og organisasjonar. I driftstilskotet er det rom for mindre investeringar, mindre reparasjonar, ombygging og restaurering av lagshus, samt mindre nærmiljøtiltak. Vanlegvis får me om lag 20 søknader kvar år og totalt vert det søkt om langt større sum enn det er til fordeling.

I 2019 vart dei *Retningslinjer for tildeling av kulturmidlar revidert* (FS-vedtak 002/2019). I følge dei gamle retningslinjene hadde ein høve til å søka om tilskot til større reparasjonar, ombygging og restaurering av lagshus. Med tildelingspott på kr. 225 000 såg me at det ikkje var rom for å etterkoma søknadar om slike tiltak, og retningslinjene blei missvisande. Det same gjaldt større tilskot til nærmiljøtiltak. Ved tildelingar innan desse kategoriane ville det i så tilfelle vera lite rom for å gje tilskot til drift, tilskipingar og kulturminne.

Kulturdepartementet har lagt til rette for ordningar (spelemidlar) kor ein kan søka om større tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, samt lokale kulturbygg. Søknaden går fyrst til kommunen kor det vert vedtatt ei prioriteringsliste og deretter sendt til fylkeskommunen for handsaming. I dei reviderte

retningslinene for kulturmidlar blei høve for å søka om tilskot til større reparasjonar av lokale lagshus og nærmiljøanlegg fjerna frå retningslinene. I staden informerer kommunen om dei nasjonale ordningane som kan generera mykje meir i tilskot. Nordbygda ungdomslag vart t.d. tildelt kr. 500 000 i tilskot til lokale kulturbygg i 2019.

Vilt- og fiskefondet:

Fondet har som mål å fremja fisk-, vilt- og friluftformål som grunnlag for helsefremjande, trivselsskapande og miljøvenlege fritidsaktivitetar i Samnanger kommune. Fondet kan nyttast til tiltak som tek vare på eller betrar tilhøva for fisk, vilt og friluftsliv i Samnanger kommune. Privatpersonar, frivillige organisasjonar og offentlege instansar kan søka om tilskot. Det bert teke sikte på å fordela inntil kr. 100 000 i året. Ordninga vert handsama som politisk sak av formannskapet.

Frå Vilt- og fiskefondet vert det hovudsakleg søkt om driftstilskot til lag og organisasjonar og gjennomføring av tiltak. Vanlegvis er det to søknader på denne ordninga.

Ungdomstilskot:

Pengane skal brukast til å styrka oppvekstmiljøet til barn og unge i aldersgruppa 13-20 år, som bur i Samnanger kommune. Tiltaka skal bidra til fritidsaktivitetar eller fritidstilbod for målgruppa. Frivillige lag og organisasjonar, grupper, klubbar og einskildpersonar kan søka. Søkar må bu i Samnanger kommune. Tiltak for ungdom, drive av ungdom, vil bli prioritert. Jamfør KS-vedtak 104/2020 er det løyvd kr. 50 000 årleg til ordninga. Ordninga vert handsama som politisk sak av ungdomsrådet.

Frå tilskot til ungdomstiltak vert det i hovudsak søkt om tilskot til aktivitetar og utstyr. Det har variert med tal søkarar og størrelse på søknadssummar. Det har kome inn mellom to og fire søknader årleg.

Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot:

For søknaders om kjem utanom dei tre ordningane ovanfor er det vedtatt at følgjande prinsipp vert lagt til grunn (utdrag):

- Søknader av særskilt monnaleg verdi for Samnanger kommune kor søknadssummen er over kr 10 000 vert tatt opp til politisk handsaming. Søknadssummen må overstiga kr 10 000 og verta vurdert av rådmann til å ha særskilt monnaleg verdi for kommunen.
- Søknader av særskilt monnaleg verdi for Samnanger kommune der søknadssummen er under kr 10 000 vert handsama som delegert vedtak ved rådmann. Søknader om tilskot til drift og vedlikehald eller andre tiltak som kan søkast om innan ordinære fristar, vert ikkje vurdert.

Problemskildring

Vedteke *Kulturfond* er på kr. 1 000 000, og kjem i tillegg til kommunen sin eksisterande tilskotsordningar med årleg tildeling. Bakgrunn for vedtak om *Kulturfond* er eit behov frå frivillige lag og organisasjonar for tilskot til å dekke inntektsfråfall i samband med koronapandemien. Kommunestyret ber rådmann om framlegg til vedtekter kor det mellom anna vert gitt aksept for at kulturhus/ungdomshus kan søke om støtte til investeringstiltak.

Vedteke kulturfond er avgrensa til kr. 1 000 000. Ei problemstilling er om fondet bør fordelast årleg ved å t.d. supplera tildeling av kulturmidlar, eller om det er mest fruktbart med ei midlertidig tilskotsordning. I 2023 kom det inn 20 søknader om kulturmidlar med ein samla søknadssum på kr. 934 800.

Ved å supplera årleg tildeling av kulturmidlar vil fondet truleg vara lengre, medan effekten av tilskotet truleg vert redusert for dei som har behov for snarleg støtte. Frivillige lag og organisasjonar som treng tilskot for å dekkja inntektsfråfall i samband med koronapandemien har gjerne behov for

inntekt så snart som råd. Frivillige lag og organisasjonar som t.d. har behov for å rehabilitera grendahus har gjerne behov for ei større tildeling eitt år, enn fleire mindre fordelt over fleire år.

Ei anna problemstilling er tilskot som vert løyvd ut frå prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot. Per i dag har ikkje kommunen ein «buffer-konto» som kan dekke desse utgiftene.

Det kan vera ei utfordring å sikra at alle frivillige lag og organisasjonar vert – eller opplever at dei vert – likebehandla med omsyn til kva dei får i tilskot frå kommunen. Retningslinjer og vedtekter for tilskotsordningar sikrar at vurderingane vert gjort på same grunnlag. Likevel må ein også basere vurderingar på skjønn då retningslinjene og vedtektene ikkje går i detaljar. Saksframlegga skal gjera greie for vurderingane som er gjort.

Moglege løysingar

1. Bruke heile kulturfondet til å supplere den eksisterande ordninga kulturmidlar ved t.d. særskilt gode eller naudsynte tiltak.

Ein fordel med denne løysinga er at det er høve til å dela ut større summar i tilskot årleg. Utfordringar med denne løysinga er at det ikkje hjelper frivillige lag og organisasjonar som treng snarleg støtte med tanke på ringverknader av inntektsfråfall i koronapandemien. Nokre søkarar har slitt økonomisk på grunn av lite arrangement, noko som er hovudkjelda til inntekt for enkelte. Søknadsfristane for ordningane er i mars og april. Ei anna utfordring med denne løysinga er at kr. 1 000 000 ikkje er ubegrensa med midlar. Berre i 2023 vart det søkt om kr. 934 800 i kulturmidlar åleine. Frivillige lag og organisasjonar som t.d. har behov for å rehabilitera grendahus har gjerne behov for ei større tildeling eitt år, enn fleire mindre fordelt over fleire år.

Med denne løysninga må *Retningslinjer for tildeling av kulturmidlar* reviderast.

2. Bruke heile kulturfondet til ei midlertidig ordning kor frivillige lag og organisasjonar kan søke om støtte til investeringstiltak for kulturhus/ungdomshus, og søke om støtte for inntektsfråfall/behov for å dekke spesifikke utgifter i samband med koronapandemien.

For å få mest mogleg effekt ut av kulturfondet på kr. 1 000 000 kan det vera fruktbart å spisse vedtektene for fondet til å gjelda dei signala me har fått frå frivillige lag og organisasjonar om kva det er mest behov for. Når det gjelder støtte i samband med inntektsfråfall grunna koronapandemien vil ein eingongssum kunne bidra til økonomisk balanse. Ei større eingongsstøtte til investeringstiltak for kulturhus/ungdomshus vil gjera at laga får større handlingsrom for t.d. rehabilitering eller vedlikehald. Tilskotet kan t.d. vera med på å dekke ein eigendel ved søknad om tilskot til Vestland fylkeskommune frå ordninga *Tilskot til lokale kulturbygg*. Ulemper er nettopp at «kulturfondet» ikkje vil vera langsiktig eller sikra kommunen ein «buffer» å ta av ved t.d. løyvingar gjort ut i frå *Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot*.

Med denne løysninga vil det ikkje vera behov for å revidere eksisterande retningslinjer for kulturmidlar. Det må utarbeidast vedtekter for kulturfond.

3. Dele opp kulturfondet:

Bruke kr. 500 000 av kulturfondet på ei midlertidig ordning kor frivillige lag og organisasjonar kan søke om støtte til investeringstiltak for kulturhus/ungdomshus, og søke om støtte for inntektsfråfall/behov for å dekke spesifikke utgifter i samband med koronapandemien.

Sette av kr. 500 000 til kulturfond kor ein eventuelt kan supplere løyvingar til særskilt gode eller naudsynte tiltak søkt om via *Kulturmidlar* eller *Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot*.

Fordelen med ei slik løysing er at fleire «behov» vert dekkja. Frivillige lag og organisasjonar får høve til å søka snarleg støtte jamfør korona-tiltak. Administrasjonen får ei god oversikt over kva lagshus/kulturhus som treng støtte til større investeringstiltak, og får eit godt utgangspunkt for å finne ut kven som kan søka om ytterlegare midlar frå ordninga *Tilskot til lokale kulturbygg* frå Vestland fylkeskommune ved å t.d. bruka tilskot frå kommunen som eigendel (jf. retningslinene kan ein kan søka støtte til mindre investeringstiltak via kommunen sine kulturmidlar). Kommunen får ein «buffer» til å supplera ordningane som nemnd ved særskilt gode eller naudsynnte tiltak. Samanlikna med løysning nr. 1 kan det vera ei ulempe at det vert mindre å dele ut på lang sikt. Samanlikna med løysning nr. 2 kan det vera ei ulempe at det vert mindre å dela ut med tanke på snarlege tiltak.

Med denne løysninga vil det ikkje vera behov for å revidere eksisterande retningslinjer for kulturmidlar. Det må utarbeidast vedtekter for kulturfond.

Vurdering:

Ein stor fordel med å dela opp midlane som i løysning nr. 3 er at det vil dekke fleire «behov». Det er fornuftig for kommunen å ha «ein buffer» som kan supplere løyvingar ved ekstra gode eller naudsynnte tiltak søkt om via *Kulturmidlar* eller *Prinsipp for handsaming av generelle søknader*. Denne løysninga vil òg bidra til at frivillige lag og organisasjonar som opplever økonomiske ringverknader av koronapandemien kan koma seg meir i balanse. Samstundes får administrasjonen ei god oversikt over kva lagshus/kulturhus som treng støtte til større investeringstiltak, og kanskje bidra til ytterlegare midlar via ordninga *Tilskot til lokale kulturbygg* ved Vestland fylkeskommune.

Konklusjon:

Rådmannen rår følgjande løysning med då dele opp fondet, og vedlagte *Vedtekter for kulturfond*:

Kr. 500 000 vert sett av til kulturfond for å supplere den årlege ordninga *Kulturmidlar* ved særskilt gode eller naudsynnte tiltak, samt løyvingar som vert gjort etter vedtak om *Prinsipp for handsaming av generelle søknader om tilskot*.

Kr. 500 000 går til ei midlertidig og snarleg ordning kor 1) frivillige lag og organisasjonar, grupper og institusjonar som driv kultur- og fritidsarbeid i Samnanger kommune kan søka støtte til konkrete utgifter som dei ikkje har høve til å dekkja grunna økonomiske ringverknader av koronapandemien, og 2) eigarar av kulturhus/ungdomshus kan søke om støtte til investeringstiltak

Vedlegg:

Vedtekter for kulturfond